

2026-2
RAPPORTAGE

www.schakelpunt.eu

Interreg
Vlaanderen-Nederland

Gefinancierd door
de Europese Unie

Schakelpunt Grensbelemmeringen
Vlaanderen-Nederland

SAMENVATTING

Deze rapportage bevat het overzicht van de ingediende grensbelemmeringen bij het Schakelpunt Grensbelemmeringen Vlaanderen-Nederland op 20 oktober 2026. **Het BGO wordt gevraagd kennis te nemen van deze rapportage.** De rapportage zal na bespreking in het BGO op de website van het Schakelpunt worden gepubliceerd.

Sinds de start van het Schakelpunt (september 2024) zijn er **44** grensbelemmeringen **ingediend**. Hiervan zijn er nu **20** grensbelemmeringen **afgerond**. Dit betekent dat die zijn opgelost of er zijn daarvoor oplossingen geadviseerd aan de bestuurlijke grenscoördinatoren (hierna afgekort als BGC's) die de adviezen aan ministers of andere bestuurders aanreiken.

De aanpak van grensbelemmeringen is arbeids- en kennisintensief. UHasselt en ITEM (Universiteit Maastricht) verzorgen analyses, samen met overheden uit Nederland en Vlaanderen. De focus ligt op advisering, agendering en afstemming met betrokken partijen.

OVERZICHT VAN DE INGEDIENDE GRENSBELEMMERINGEN

Indienen van grensbelemmeringen is sinds 4 september 2024 mogelijk. De omvang, betekenis, de afkomst van indieners en de betrokken organisaties zijn zeer divers. Sommige belemmeringen raken enkelen, anderen zijn van belang voor meerdere personen, ondernemers of sectoren. Het Schakelpunt past bij het indienen van een grensbelemmering daar geen selectie op toe.

Voor uitgebreide informatie heeft het Schakelpunt een database op de website www.schakelpunt.eu/database/ ingericht.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
1.	Sociaal watertarief Baarle-Hertog	Sociale zekerheid	Baarle Hertog	Afgerond.	Via de geadviseerde oplossing kan Brabant Water (NL) het sociaal watertarief toepassen voor de betreffende inwoners van Baarle-Hertog (BE) zonder grensoverschrijdende uitwisseling van persoonsgegevens. Die uitwisseling is onder de huidige regelgeving namelijk niet toegestaan.
2.	Autorisatie systeem aanvragen ID	Grensarbeid	EURES (Zeeland)	Afgerond.	Oplossing zit niet in regelgeving, maar in de technische applicatie en wordt begin 2027 geïmplementeerd.
3.	Gemeenschappelijke politiepost Hazeldonk-Meer	Veiligheid	Hoogstraten	Afgerond.	Betreft geen grensbelemmering, maar een verzoek. Is voor verdere afhandeling geagendeerd geweest bij het BGO.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
4.	Subsidie-aanvraag voor prinses Christina Concours	Cultuur	Prinses Christina Concours (gevestigd in Den Haag)	Afgerond.	Twee afzonderlijke problemen: • Vanuit België fiscaal gefaciliteerd doneren aan een Nederlandse stichting. Belgische fiscale aftrek voor Nederlandse ANBI's is wel mogelijk. De benodigde informatie hierover is verstrekt. • Ontvangst van subsidie door een Nederlandse stichting van de Vlaamse overheid. In het Vlaamse Kunstendecreet zijn de subsidie-instrumenten sterk afgebakend tot Vlaamse begunstigden. Dit is een expliciete beleidskeuze. Er zijn ook andere project- en ad-hoc subsidiemogelijkheden, zoals Interreg Vlaanderen-Nederland en subsidies via de Vlaamse vertegenwoordiging in Nederland. Ook hierover is informatie verstrekt.
5.	Grensoverschrijdend keuren van woning voor arbeidsmigranten	Arbeidsmigratie	Genk	Afgerond.	De Nederlandse stichting SNF keurt woningen voor arbeidsmigranten die in Nederland werken. Dit zijn ook woningen in Vlaanderen. Er is geen sprake van een formele grensbelemmering als gevolg van regelgeving, maar wel van verwarring over Vlaamse keuringen en normen. Dit kan worden opgelost door geadviseerde structureel overleg en informatievoorziening. Het Nederlandse ministerie van VRO bespreekt met SNF hoe duidelijker kan worden gecommuniceerd dat een SNF-keuring van een woning in Vlaanderen niet automatisch betekent dat deze woning voldoet aan Vlaamse normen.
6.	Controle op gegevens arbeiders die wonen in Vlaanderen en werken in Nederland	Sociale zekerheid	Genk	In analyse.	Het Schakelpunt analyseert de mogelijkheden om grensoverschrijdend gegevens uit te wisselen, zodat gemeenten in Vlaanderen kunnen nagaan of aanvragers van leefloon die in Nederland hebben gewerkt, daar recht op hebben. Daarbij zijn het Benelux-verdrag tegen sociale fraude en de ervaringen uit enkele proefprojecten tussen Nederlandse en Belgische instanties uit het recente verleden relevant.
7.	Vuurwerk	Veiligheid	Baarle-Nassau	Afgerond.	Het Schakelpunt heeft adviezen opgesteld voor de Nederlandse en Belgisch regering. Deze adviezen zijn door de BGC's aangeboden aan de verantwoordelijke ministers. Aan Nederlandse zijde gaan de adviezen over de handhaving van het verbod. De grensregio moet voldoende middelen hebben om de handhaving te kunnen uitvoeren. Aan Belgische zijde zijn verschillende opties verkend en geadviseerd, van een verkoopverbod, een beperking van de verkoopperiode tot een effectievere aanpak van wetsontduiking door vuurwerktoerisme via economische en bestuurlijke maatregelen. Na adviezen van het Schakelpunt heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de burgemeesters van Baarle, de gouverneur van Oost-Vlaanderen en de Belgische minister van Economische Zaken.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
8.	Grensoverschrijdend ambulancevervoer	Zorg	Woensdrecht	Afgerond.	Het advies is aanpassing van de Benelux-regelgeving (beschikking), zodat ambulances die grensoverschrijdend worden ingezet voor spoedzorg, op basis van de beoordeling van de meldkamers, patiënten naar alle ziekenhuizen kunnen vervoeren. In april 2026 zijn hierover gesprekken gestart door de ministeries van Volksgezondheid en het Benelux Secretariaat-Generaal. De ontwerpbeschikking is inmiddels voorgelegd aan de Benelux Raad voor validatie op hoogambtelijk niveau. In de volgende fase wordt de ontwerpbeschikking ter goedkeuring voorgelegd op ministerieel niveau aan het Benelux Comité van Ministers.
9.	Grensoverschrijdend uitwisselen van bestuurlijke gegevens voor de aanpak van criminaliteit	Criminaliteit	Euregionaal Informatie- en Expertisecentrum (EURIEC) voor aanpak georganiseerde criminaliteit	In analyse.	Na de tweede rondetafelbijeenkomst in mei 2026 is het schakelpunt gevraagd om de analyse af te ronden. Uit de analyse blijkt dat er momenteel geen andere rechtsgrondslag bestaat voor dergelijke grensoverschrijdende gegevensuitwisseling. Het Schakelpunt adviseert: 1. Via een pilot te toetsen in hoeverre nationale wetgeving doorverstrekking van gegevens toestaat. 2. In Nederland te beoordelen of aanvullende regelgeving nodig is om doorverstrekking op basis van het Benelux-politieverdrag mogelijk te maken. 3. In België een bevoegde instantie aan te wijzen die toestemming kan geven voor doorverstrekking van gegevens conform het verdrag. Het Schakelpunt adviseert de verdragsluitende partijen om hierover op korte termijn een besluit te nemen. Zo kan duidelijk worden wanneer gegevensuitwisseling voor de bestuurlijke aanpak in de praktijk mogelijk is en of aanvullende wetgeving nodig is. De BGC's ontvangen naar verwachting eind oktober 2026 het ambtelijk afgestemde advies, waarna zij bij de bevoegde ministers kunnen aandringen op een spoedige uitvoering. Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft in oktober 2026 laten weten momenteel een analyse uit te voeren naar de vraag of op nationaal niveau wetswijzigingen nodig zijn om de informatie-uitwisseling op basis van het Benelux-politieverdrag mogelijk te maken, of dat de knelpunten op een andere manier kunnen worden opgelost. JenV verwacht deze analyse vóór het einde van het jaar af te ronden en zal de resultaten ook delen.
10	Zorgverzekering en pensioenen	Grensarbeid	Tragel (organisatie in Zeeland voor mensen met een beperking)	Afgerond.	Betrof verzoek om informatie. Tragel is geadviseerd contact op te nemen met Grensinformatiepunt (GIP) Terneuzen. Het GIP Terneuzen is ook door het Schakelpunt geïnformeerd.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
11	Grensoverschrijdend invorderen schoolfactuur	Financieel	Stad Lokeren	Afgerond.	Dit betreft geen grensbelemmering, maar een informatievraag over de wijze waarop moet worden omgegaan met onbetaalde rekeningen. Hiervoor geldt relevante EU-regelgeving. De benodigde informatie is verstrekt.
12.	Gewasbescherming bij grenslandbouw	Landbouw	Oost-Vlaanderen	In analyse.	In afwachting van overleg met ministerie van LNV over voorlopige analyse van resultaten.
13.	BTW-vrijstelling BGTS	Fiscaliteit	BENEGO	Afgerond.	BTW-compensatie voor een BGTS is ingewikkeld, omdat BTW-compensatie in België niet bestaat. Na overleg met het Nederlandse ministerie van Financiën is duidelijk geworden dat compensatie mogelijk is voor het Nederlandse deel van een BGTS. De analyse en het advies zijn gepubliceerd. Daarbij wordt geadviseerd om via het Benelux Secretariaat-Generaal informatie over BGTS'en te verspreiden, met specifieke aandacht voor de mogelijkheden van BTW-compensatie
14.	Grensinformatiepunten	Grensarbeid	VDAB	In analyse.	De GIP-structuur is in ontwikkeling als gevolg van een herprioritering van taken bij een belangrijke partner, veranderende inzichten over informatiedeling en verschillen van inzicht over de financiering. Samen met een aantal stakeholders en het Benelux Secretariaat-Generaal is in het voorjaar van 2026 een rondetafelgesprek georganiseerd om deze verschillen in kaart te brengen en te verwerken in de analyse van het Schakelpunt. Het Schakelpunt heeft nog niet alle stakeholders daarbij kunnen betrekken. Dat zal de komende periode gebeuren, waarna de analyse kan worden afgerond en een advies aan de BGC's kan worden opgesteld.
15.	Ouderschapsverlof grensarbeiders	Grensarbeid	GIP Maastricht	In analyse.	Het betreft complexe situaties waarbij sociale zekerheid in België geldt, maar ouderschapsverlof (en de bijbehorende uitkering) wordt geweigerd door uitvoeringsinstantie RVA, omdat de arbeidsovereenkomst onder Nederlands recht valt. Het Schakelpunt is hierover in overleg met de betrokken stakeholders vanwege verschillen in interpretatie tussen sociale zekerheids- en arbeidsrecht.
16.	Grensoverschrijdende ziekenhuiszorg in Knokke voor in Nederland verzekerde patiënten.	Zorg	Ziekenhuis Zeno Knokke	Afgerond.	Op basis van de analyse van het Schakelpunt hebben de zorgverzekeraar en het ziekenhuis gezamenlijk een oplossing gevonden voor de specifieke casussen. Aan ministeries van Volksgezondheid zijn specifieke adviezen gegeven over de verbetering van de informatievoorziening richting patiënten over rechten, plichten en procedures voor het afnemen van grensoverschrijdende zorg.
17.	Inzet van MUG in Nederlandse deel grensgebied	Zorg	Ziekenhuis Zeno Knokke	Afgerond.	Regelgeving staat grensoverschrijdende inzet van ambulances en MUG toe. Het gebeurt in de praktijk ook. Het is aan regionale partijen om daarover met elkaar goede afspraken te maken. Bij het verstrekte advies zijn daarbij ook enkele goede voorbeelden van samenwerking elders in de grensregio zoals EMRIC in Limburg, meegegeven.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
18.	Invoering grenscontroles door Nederland	Veiligheid	BENEGO	Afgerond	Het Schakelpunt adviseert de bestuurlijke grenscoördinatoren om: 1. Te waarschuwen voor intensiveringen van grenscontroles door Nederland, vanwege gevolgen voor de economie en cohesie in de grensoverschrijdende regio. 2. Bij de Nederlandse regering aan te dringen op (de verplichting van) het tijdelijke karakter van grenscontroles en de inzet hiervan als laatste redmiddel. 3. Bij de regeringen aan te dringen op gebruik van Benelux-samenwerking, in het kader van de Benelux Overeenkomst van 11 april 1960 om beleid en gevolgen af te stemmen, zowel binnen een werkgroep van de bevoegde ministers als binnen een ambtelijke commissie. 4. Effecten op euregionale cohesie mee te nemen in de proportionaliteits- en effectenbeoordelingen. 5. Bij beide regeringen aan te dringen om effecten van maatregelen voor de grensoverschrijdende regio te duiden en niet alleen voor de binnenlandse grensregio. Update vanuit Nederland: Op 30 september 2026 zijn de binnengrenscontroles die eind 2024 zijn ingevoerd, geëindigd. Per 1 oktober 2026 vindt binnengrenstoezicht plaats op basis van verruimde kader voor Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) in een breder gebied rond de landsgrens op basis van informatie en risico's waar, wanneer en welke voertuigen worden gecontroleerd.
19.	Ontbreken ondernemersnummer en juridische erkenning BGTS	Overige	Provincie Oost-Vlaanderen	Afgerond	Uit de analyse blijkt dat dit punt opgelost kan worden met betere informatievoorziening zodat BGTS'en zich in België kunnen laten registreren. Advies is op te nemen in handleiding BGTS van de Benelux.
20.	Controle op grensoverschrijdende buslijnen	Veiligheid	De Lijn	In analyse.	Om de analyse te kunnen afronden, is nadere informatie opgevraagd bij een Nederlandse instantie over de juridische mogelijkheden van controleurs van De Lijn wanneer zij zich in Nederland bevinden voor het uitvoeren van controles.
21.	Grensoverschrijdende afvalinzameling	Afval	Baarle	In analyse.	Uit analyse blijkt dat er een praktische en administratief minder belastende oplossing mogelijk is door het dagelijkse transport van afval eenmaal (of beperkt aantal keer) per kalenderjaar l te vergunnen. Hiervoor zijn verschillende opties mogelijk. Het Schakelpunt zal deze, inclusief de standpunten van betrokken stakeholders, verwerken in een advies aan de grenscoördinatoren.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
22.	Uitwisselen persoonsgegevens woningeigenaren	Woonbeleid	Sluis	In analyse.	De specifieke casus is opgelost: de gemeente heeft de eigenaar getraceerd. Het Schakelpunt zet de analyse voort, omdat gemeenten uit het ene land gerechtvaardigde redenen kunnen hebben om contact op te nemen met om woningeigenaren die in het buurland woonachtig zijn.
23.	Registratie van bevoegde arts uit buurland	Zorg	Ziekenhuis ZorgSaam Terneuzen	Afgerond	Het Schakelpunt adviseert om het systeem van tijdelijke dienstverrichting zoals voorzien in de EU-richtlijn toe te passen. Daarvoor moeten nog enkele administratieve obstakels worden opgelost, zodat een arts zich kan registreren en zelfstandig declaraties kan indienen, zonder afhankelijk te zijn van een andere arts. Het advies is via de BGC's doorgestuurd naar de ministers van Volksgezondheid. Daarbij is ook gewezen op het belang van het vereenvoudigen en versnellen van erkenningsprocedures. Dit sluit aan bij het nieuwe Labour Mobility Package van de Europese Commissie, dat in september 2026 is gepubliceerd.
24.	Lichtoverlast windturbines aan de grens	Omgeving	Provincie Zeeland	In analyse.	De Belgische circulaire die de verlichting van windmolens regelt wordt in 2026 herzien. Analyse van Schakelpunt wordt aan de hand daarvan afgerond. Het bevoegde ministerie laat weten dat naderingsdetectie in België niet mogelijk is wegens een negatief advies van Defensie op grond van veiligheidseisen. Het Schakelpunt gaat hierover in overleg met Defensie en het ministerie om te kijken welke mogelijkheden er nog zijn.
25.	Havenbedrijf North Sea Port en gevolgen grensarbeid	Grensarbeid	North Sea Port	In analyse	Het havenbedrijf NSP wil een hoofdkantoor bouwen op de grens. Dat heeft potentiële consequenties voor de fiscale positie van het personeel, omdat zij mogelijk als grensarbeider worden aangemerkt. Momenteel worden verschillende opties geanalyseerd die fiscale gevolgen van die status kunnen voorkomen. Een voorbeeld is het protocol bij het belastingverdrag ter voorkoming van dubbele belasting tussen Nederland en Duitsland. Dit biedt onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om voor bedrijven, op een grensoverschrijdend bedrijventerrein en hun werknemers het woonlandbeginsel toe te passen. Deze mogelijkheid wordt momenteel met het havenbedrijf en de betrokken ministeries onderzocht.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
26.	Grensoverstijgend kuddebeheer RivierPark Maasvallei	Natuurbeheer	RivierPark Maasvallei	Besluit	Grote grazers steken af en toe de Grensmaas over. In Nederland en België gelden verschillende regels voor diergezondheid en het voorkomen van ziektes en besmettingen. Dit leidt tot een risico op boetes voor de kuddebeheerders. In de analyse wordt bekeken of zogenaamde 'geconsigneerde inrichting' hiervoor een oplossing kan bieden. Het huidige Benelux-kader biedt onvoldoende juridische basis voor grensoverschrijdend kuddebeheer in het RivierPark Maasvallei. Aangezien Permanente grensbeweiding momenteel alleen geregeld is voor paardachtigen De Benelux-beschikkingen M(2023)4 en M(2026)1 vormen echter reeds een bruikbaar uitgangspunt om een specifiek kader voor runderen uit te bouwen. Dit kan worden uitgewerkt via een aanpassing van de bestaande beschikking, een projectgerichte beschikking voor het RivierPark Maasvallei of een nieuwe beschikking voor grensoverschrijdende geconsigneerde inrichtingen. Voor de verdere uitwerking van een oplossing is nauwe betrokkenheid nodig van het BeneluxSecretariaat-Generaal, de CVO-werkgroep, de bevoegde overheden, natuurbeheerders en lokale terreinbeheerders. Het is daarbij essentieel dat het FAVV en LVVN-duidelijkheid geven over hun standpunt ten aanzien van vergunningsverlening. Een beschikkingsbasis alleen volstaat niet. Ook een sterkere institutionele samenwerking tussen de betrokken natuurbeheerders is noodzakelijk. De oprichting van een Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) lijkt hiervoor de meest geschikte oplossing, omdat deze een gezamenlijke en juridisch verankerde organisatie van het grensoverschrijdend kuddebeheer mogelijk maakt.
27.	Grensoverschrijdende stages en ziektekostenverzekering	Grensarbeid	GIP Maastricht	In analyse.	Bij grensoverschrijdende stages kunnen studenten door Europese socialezekerheidsregels verschillen in nationale regels voor ziektekostenverzekering, en de status van stagiairs, als student of werknemer hun ziektekostenverzekering verliezen of extra kosten moeten maken voor het afsluiten van een nieuwe ziektekostenverzekering in het buurland. Daarnaast kan een verzekeringsvacuüm ontstaan, waarbij een stagiair voor ziektekosten niet is verzekerd in Nederland, noch in België. In de analyse wordt onder meer onderzocht of voor deze situatie gebruikt kan worden gemaakt van de zogenoemde artikel 16-uitzonderingsprocedure op de EU-verordening over de coördinatie van de sociale zekerheid. Ook wordt gekeken naar het standpunt van de betrokken nationale instanties hierover.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
28.	Leeftijd onderwijs/ kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen en Vlaanderen	Kinderopvang en onderwijs	Elevantio (koepel basisscholen Zeeuws-Vlaanderen)	Besluit	De analyse is afgerond en wordt eind oktober 2026 aan de bestuurlijke grenscoördinatoren aangeboden. Pas daarna kan de status van 'Besluit' naar 'Afgerond'. Het advies gaat over: • Financiering aan Nederlandse kant om de periode te overbruggen totdat de nieuwe Wet financiering kinderopvang in Nederland in werking treedt. Daarbij wordt aangesloten bij de afspraken die ministeries, Zeeland en Zeeuws-Vlaanderen in het kader van NPVR en de Regio Delas al hebben gemaakt om de kinderopvangvoorzieningen in Zeeuws-Vlaanderen te versterken. • Versterking van monitoring van onderwijsstromen tussen Vlaanderen en Nederland zodat ook lokale effecten beter inzichtelijk worden voor beleidsdoeleinden. Het advies richt zich voornamelijk op het Damesakkoord uit 2016 tussen de toenmalige Vlaamse en Nederlandse ministers van Onderwijs. Het Schakelpunt adviseert om deze afspraken op basis van actuele cijfers, waar nodig te herijken.
29.	Sociale zekerheid brandweervrijwilligers met hoofdbaan in buurland	Sociale zekerheid	Baarle & veiligheidsregio Zeeland	Afgerond	Deze grensbelemmering leidt tot het vertrek van brandweervrijwilligers in de grensregio en belemmert de paanstelling van nieuwe vrijwilligers. Hierdoor komt de paraatheid van de brandweer in de grensregio onder druk te staan. Het gaat om vrijwilligers die hun hoofdbaan hebben in het ene land en als vrijwilliger actief zijn in het andere land. Dit leidt tot problemen op het gebied van de sociale zekerheid. De analyse en het advies zijn afgerond en zijn via de bestuurlijke grenscoördinatoren (BGC's) voorgelegd aan de ministers van Sociale Zaken/ Zekerheid. Het advies is om gebruik te maken van de uitzonderingsmogelijkheden binnen de EU-regelgeving en op langere termijn in te zetten op aanpassing van de Europese regels. Dit dossier heeft inmiddels ook geleid tot Kamervragen en een constructieve reacties van de bevoegde ministers op de brieven van de BGC's. Het Schakelpunt blijft in overleg met betrokken departementen om te kijken of we bij het bereiken van een oplossing ook nog verder behulpzaam kunnen zijn.
30.	Vroegsignalering jeugdcriminaliteit	Veiligheid	Hulst	In analyse	De Lokale Persoonsgerichte Aanpak (LPGA) voor jongeren met risicovol of zorgwekkend gedrag is niet volledig uitvoerbaar als zij woonachtig zijn in aangrenzende Belgische gemeenten. Grensoverschrijdende uitwisseling van persoonsgegevens blijkt daarbij een terugkerend probleem te zijn in meerdere dossiers. De analyse is nog in uitvoering. Daarbij wordt gewerkt aan een duidelijk beeld van de aanpak in Zeeland en Vlaanderen, zodat deze beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Grote uitdaging is het op elkaar laten aansluiten van de verschillende beleidsniveaus en administratieve werkwijzen, evenals het mogelijk maken van grensoverschrijdende uitwisseling van persoonsgegevens.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
31.	Grensoverschrijdende erkenning kinderchirurgie	Zorg	Maastricht UMC+	In analyse.	In Euregio Maas-Rijn wordt gewerkt aan de oprichting van een Euregionaal Centrum voor Kinderchirurgie. Het model van de samenwerking is dat chirurgen reizen naar de patiënt in plaats van andersom. Kinderchirurgie is in Nederland en België, in tegenstelling tot andere EU-lidstaten, geen erkend medisch specialisme waarvoor automatisch erkenningsprocedures gelden. Gelijkaardige knelpunten doen zich ook voor bij andere medische specialismen die in beide landen verschillend zijn gereguleerd. Daarnaast bestaat er onzekerheid over de lopende hervormingen van de heelkundige opleidingen in België. Deze kunnen gevolgen hebben voor de erkenningsprocedures, met name voor de erkenning van individuele chirurgen die grensoverschrijdend mobiel zijn als voor de erkenning van kinderchirurgie als medisch specialisme. Het Schakelpunt heeft een conceptanalyse afgerond. Deze wordt momenteel afgestemd met de indiener van de casus.
32.	Heropening calamiteitenroute op grens bij snelweg A67 (E34 in België)	Veiligheid	Reusel-De Mierden	Afgerond	Het Agentschap Wegen en Verkeer zoekt naar een praktische oplossing voor een gegarandeerde doorgang voor de hulpdiensten. Hiervoor moet een vandaalbestendig systeem worden gevonden dat enkel geopend kan worden door of voor hulpdiensten. Dat brengt technische moeilijkheden met zich mee, omdat meerdere hulpdiensten van het systeem gebruik moeten kunnen maken. Het proces om tot een oplossing te komen wordt momenteel begeleid door de diensten van de gouverneur van de provincie Antwerpen.
33.	Gegevensuitwisseling in de jeugdzorg	Veiligheid	Reusel- De Mierden	Afgerond	Deze casus betreft een gezamenlijke aanpak voor een gezin waarbij één kind in Nederland onder toezicht staat en ander kind in België in een pleeggezin verblijft. Tijdens de quickscanfase werd duidelijk dat hier niet zozeer sprake lijkt te zijn van een grensbelemmering, maar wel van een zoektocht naar juiste instanties die in grensoverschrijdende situaties als contactpuntkunnen optreden. De indienende instantie (gemeente Reusel- De Mierden) heeft inmiddels laten weten dat de situatie is veranderd door een rechtelijke uitspraak. Daardoor is er niet langer sprake van een grensoverschrijdende situatie.
34.	Activerings-en opleidingsbeleid Essen-Roosendaal	Arbeidsmarkt	Essen	Afgerond	Deze belemmering is in juni 2026 ingetrokken door de indiener.
35.	Accijnsgoederen in transit	Accijnzen	Stad Hoogstraten	In analyse	Het vervoer van diesel tussen twee Belgische locaties kan via Nederland verlopen, bijvoorbeeld bij omleidingen. Omgekeerd kan transport tussen twee Nederlandse locaties door België rijden, bijvoorbeeld bij een tijdelijke afsluiting van de Westerscheldetunnel. Afhankelijk van de accijnsstatus van de diesel, al dan niet reeds belast, gelden er voor dit transport verschillende en complexe administratieve verplichtingen. De analyse, waaronder de identificatie van de administratieve lasten en potentiële aanpak, is afgestemd met de Belgische en Nederlandse departementen van Financiën. De departementen hebben aangegeven met elkaar in gesprek te zijn om de transit van accijnsgoederen administratief te vereenvoudigen. Zodra de uitkomsten daarvan bekend zijn, zal deze casus worden afgerond.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
36	Scheepvaartreglement op de Gemeenschappelijke Maas	Verkeer en vervoer	Politie (BE) en gemeente Kinrooij	In analyse	De vaart op de Grensmaas en de nabijgelegen Maasplassen wordt geconfronteerd met verschillende regels aan weerszijden van de grens. Dit leidt tot minder recreatievaart, minder (ver)huur en onduidelijkheid voor booteigenaren, huurders en ondernemers. Het gaat onder meer om verschillen in de regels voor het verplichte gebruik van de marifoon en de verplichte certificering na een technische keuring. Door aangescherpte handhaving spelen deze knelpunten momenteel sterker dan in het verleden, toen meer werd gedoogd. De regels voor recreatievaart op de Grensmaas zijn vastgelegd in een bilateraal scheepvaartreglement (Grensmaasovereenkomst) uit 1993. Dit reglement is op een aantal punten achterhaald en stemt niet meer overeen met de huidige vaartuigen op de Maas, wat de handhaving bemoeilijkt. Het Schakelpunt heeft de bestaande afsprakenkader geanalyseerd en voert hierover de eerste gesprekken met de met de betrokken diensten in Nederland en België.
37.	Mobiele bereikbaarheid in grensregio	Data, omgeving, mobiliteit	Benego en gemeente Voeren	In analyse	Ondanks dat overheden en toezichthouders aangeven dat de bestaande Belgische en Nederlandse netwerken voldoen aan de geldende wettelijke normen en dekkingsverplichtingen, wordt de mobiele bereikbaarheid in de grensregio als onvoldoende ervaren. Daarnaast sluiten de Nederlandse en Belgische netwerken in grensgebieden niet altijd naadloos op elkaar aan. De situatie doet zich voor in uiteenlopende gebieden, zoals economische zones, natuurgebieden en langs belangrijke transportcorridors. Deze belemmering hangt samen met een combinatie van nationale verschillen in regelgeving, vergunningstelsels en (dekkings)beleid, investeringsafwegingen van telecomaanbieders, grenscoördinatieafspraken die vooral zijn gericht op het voorkomen van interferentie, en een beperkte focus op grensoverschrijdende netwerkoptimalisatie en gebruikerservaring. De analyse van het Schakelpunt zit in de laatste fase en wordt binnenkort aangeboden aan de bestuurlijke grenscoördinatoren. Op basis daarvan kan het overleg met bevoegde ministers worden gevoerd.
38.	Veroordeling zelfde vergrijp in buurland	Veiligheid	Gemeente Reusel De Mierder	Afgerond	De gemeente heeft vragen gesteld over het meewegen van een Nederlandse veroordeling in een Belgische juridische procedure in België voor eenzelfde type delict. Daarnaast wil de gemeente weten waar een veroordeelde zich in België kan melden om een gevangenisstraf van in dit geval 40 maanden in te plannen of uit te zitten. De indiener heeft gevraagd om informatie. Het Schakelpunt heeft de gemeente doorverwezen naar de bevoegde instanties. Deze casus wordt niet gepubliceerd in de database omdat het informatievragen zijn.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
39.	Offshore dronevluchten	Verkeer en vervoer	POM West-Vlaanderen	In analyse	Om met een drone een Vlaams offshore windpark vanuit België te bereiken, moet eerst door luchtruim gevlogen worden dat onder luchtverkeerscontrole staat van België en dan door luchtruim dat onder controle staat van Nederland. Dit leidt tot extra administratieve lasten. Voor grensoverschrijdend vluchten is echter toestemming van beide landen vereist. De procedure is langdurig en complex, mede door verschillen in regelgeving en interpretatie daarvan.
40.	Toegang, terugbetaling en financiering van planbare grensoverstijgende zorg	Zorg	AZ Klina, Bravis Ziekenhuis, Care Innovation Center West-Brabant, Gemeente Essen	In analyse	Er liggen kansen om vraag en aanbod van planbare zorg in de grensregio beter op elkaar af te stemmen. In de praktijk gebeurt dit echter nog beperkt door verschillen in de toegang tot grensoverschrijdende zorg. Zo wordt de MRI-capaciteit bij ZorgSaam in Terneuzen weinig gebruikt door patiënten uit Gent en omstreken, terwijl daar vanwege de Belgische wachtlijsten wel behoefte aan is. Daarnaast bestaan er verschillen tussen de facturatiesystemen. In Nederland worden de zorgkosten per pakket (Diagnose Behandeling Combinatie) berekend. In België wordt alleen vergoed per handeling. Er is ook onzekerheid over de mogelijkheid om grensoverschrijdende ziekenhuiszorg in de grensregio integraal aan te bieden. Zo ervaren Nederlandse verzekerden bij zorg in AZ Klina onzekerheid over de vergoeding van zorg in België wanneer er geen contractuele afspraken bestaan tussen Nederlandse zorgverzekeraars en Belgische zorgaanbieders. Daarnaast krijgen Belgische verzekerden niet altijd toestemming van hun zorgverzekeraar om zorg over de grens te ontvangen. Het Schakelpunt heeft contact gezocht met ministerie VWS en RIZIV om de analyse uit te kunnen gaan voeren. De problematiek is complex, veelomvattend en raakt potentieel veel patiënten en ziekenhuizen aan beide kanten van de grens. Maar in de kern zijn de grote verschillen tussen de Nederlandse en Belgische zorgbekostiging. Daardoor is t het lastig om een werkbare oplossing voor de grensregio te vinden. Het Schakelpunt onderzoekt daarom of er mogelijkheden zijn om hiervan af te wijken zonder de nationale systemen aan te tasten. Agendering van deze problematiek is op zichzelf al van toegevoegde waarde, maar bij voorkeur wordt ook een praktische oplossing uitgewerkt.
41.	Arbeidsongeschiktheid bij grensarbeid	Sociale zekerheid grensarbeid	GIP Maastricht	Ingediend	De centrale vraag is welke instantie verantwoordelijk is voor de inkomensvoorziening van werknemers die onder de Nederlandse sociale zekerheid vallen, werkzaam zijn voor een Belgische werkgever en arbeidsongeschikt raken terwijl hun arbeidsovereenkomst nog loopt. In deze situaties kan discussie ontstaan over de vraag of de Nederlandse loondoorbetalingsverplichting onderdeel is van de toepasselijke Nederlandse sociale zekerheid of moet worden beschouwd als een uitsluitend arbeidsrechtelijke verplichting. Ook bestaat onduidelijkheid over welke instantie verantwoordelijk is voor de inkomensvoorziening van de werknemer na afloop van het Belgische gewaarborgde loon. Hierdoor kan de werknemer gedurende zijn arbeidsongeschiktheid zijn inkomensbescherming verliezen.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
42.	Grensoverschrijdend dronetransport van o.a. medicijnen	Verkeer en vervoer	Campus Vesta	Ingediend	Binnen het Interreg project BeNeDRONE wordt onderzocht hoe drones kunnen worden ingezet voor het transport van medische middelen en goederen, zowel binnen Vlaanderen en Nederland als over de grens. Grensoverschrijdend vliegen vereist echter toestemming van beide landen, waardoor de procedure langdurig en complex is. Niet enkel voor medische doeleinden vormt dit een probleem. Verschillende partners geven aan tegen dezelfde problematiek aan te lopen bij de inzet van drones voor bosbrandbestrijding. Ook bij natuurgebieden die zich over de grens uitstrekken, mogen drones niet zomaar over en weer vliegen.
43.	Grensregionaal gebruik van AED's	Zorg, veiligheid	Gemeente Voeren (B)	Ingediend	In Nederland kan via het systeem van burgerhulpverlening een melding worden ontvangen dat er in de buurt een hartreanimatie moet worden opgestart. Met deze melding kan een AED worden opgehaald. Wanneer zich een noodgeval voordoet in België, maar de dichtstbijzijnde AED zich in Nederland bevindt, kan deze momenteel niet worden ingezet als de melding via de Belgische noodcentrale is verlopen. De toepassing hiervan kan echter van levensbelang zijn. Daarom wordt gevraagd: - of burgerhulpverlening bij reanimaties in België kan worden opgezet of uitgebreid; - of er een grensoverschrijdende oplossing mogelijk is voor het inzetten van AED's in de grensregio; - of er afspraken kunnen worden gemaakt waardoor een AED uit bijvoorbeeld Mesch ook beschikbaar kan zijn bij een reanimatienet over de Belgische grens ; - en welke mogelijkheden er zijn om de Nederlandse en Belgische systemen voor hulpverlening beter op elkaar aan te laten sluiten.
44.	Dekking bij ongevallen voor studenten die onderwijs volgen in Nederland en stages in België	Onderwijs	MBO-raad	Ingediend	Een aantal mbo-scholen vreest dat stages van Nederlandse studenten in België worden afgebouwd door onzekerheid over aansprakelijkheid en ongevallen bij Belgische bedrijven. De kern van het probleem is dat de collectieve verzekering die Nederlandse scholen afsluiten voor internationale stages niet meer (volledig) dekkend is als deze studenten voor een stage in België kiezen. Daardoor bestaat de vrees dat mbo-instellingen op basis van (nieuwe) Belgische wetgeving aansprakelijk kunnen worden gesteld.

ALGEMENE DUIDING VAN DE INGEDIENDE GRENSBELEMMERINGEN

1. Regionale spreiding van indieners

Het Schakelpunt heeft meldingen van beide kanten van de grens ontvangen.

REGIO	AANTALLEN
Zeeland	8
Noord-Brabant	6
Limburg (NL)	4
Zuid-Holland	1
Limburg (BE)	4
Antwerpen	6
Oost-Vlaanderen	3
West-Vlaanderen	3
Grensoverstijgend Samenwerkingsverband	5
Nationale organisatie	4
Totaal	**44**

2. Organisaties die hebben ingediend

REGIO	AANTALLEN
Europese organisatie	1
Gemeente	16
Provincie	4
Stichting	1
Grensoverschrijdend samenwerkingsverband	5
Grensinformatiepunt	3
Zorgorganisaties	6
Onderwijsorganisaties	3
Politie	1
Veiligheidsregio	1
Havenbedrijf	1
Vervoersmaatschappij	1
Dienst voor arbeidsbemiddeling	1
Totaal	**44**

3. Welk deel van de grensregio ervaart de ingediende grensbelemmeringen?

Het indienen van een grensbelemmering gebeurt door het deel van de grensregio waar de gevolgen van de grensbelemmering direct voelbaar zijn. De voorgestelde oplossingen zijn echter vrijwel altijd relevant voor de gehele Vlaams-Nederlandse grensregio, omdat vergelijkbare situaties zich op meerdere plaatsen kunnen voordoen. Alleen grensbelemmeringen nummer 1 en 32 hebben een uitsluitend lokaal karakter. De casus over grensoverschrijdende afvalinzameling in de gemeenten Baarle (nr. 21) speelt vooral lokaal , maar kan ook elders in de grensregio als inspiratie dienen. De casussen 3, 10,11, 33, 34 en 38 bleken tijdens het proces geen grensbelemmering te zijn, maar informatievragen. De indieners zijn daarom doorverwezen naar de relevante organisaties voor verdere informatie.

4. Onderwerpen van ingediende casussen

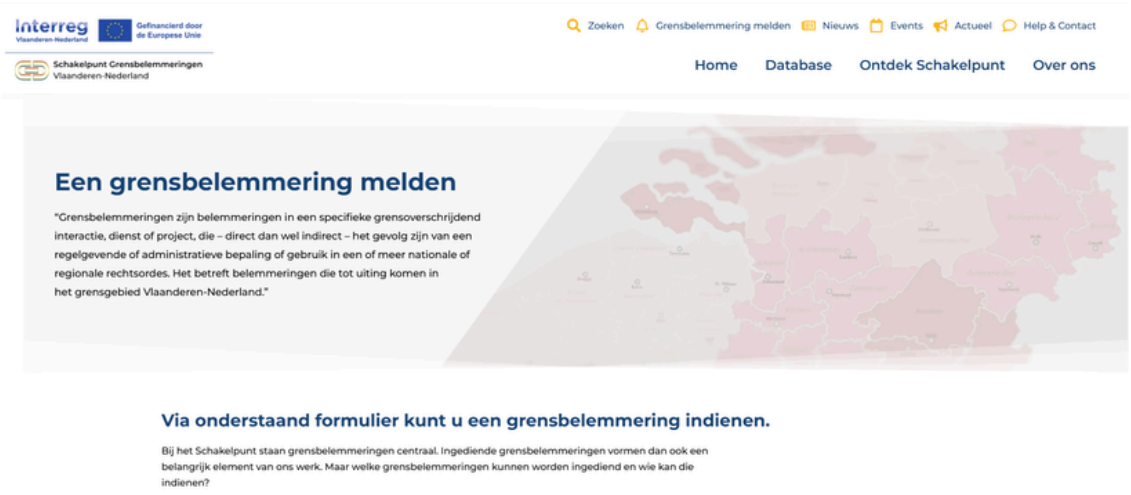
ONDERWERP	AANTALLEN
Sociale zekerheid	5
Indirecte belastingen (BTW, Accijns)	2
Grensarbeid	5
Zorg	7
Cultuur	1
Onderwijs	2
Arbeidsmigratie	2
Handhaving, veiligheid en criminaliteitsbestrijding	9
Financieel	2
Landbouw en natuurbeheer	2
Binnenvaart	1
Omgeving	1
Woonbeleid	1
Mobiele bereikbaarheid	1
Afval	1
Dronetransport	2
Totaal	**44**

5. Omvang

De gevolgen van ingediende grensbelemmeringen zijn zeer divers. Van een impact op enkele personen tot een grensbrede maatschappelijk betekenis. Het Schakelpunt selecteert bij indiening niet op de verwachte impact van een grensbelemmering. Wel kan de omvang van de impact betekenis hebben voor de proportionaliteitsvraag bij potentiële oplossingsrichtingen. Het is de taak van het bestuur om daarin besluiten te nemen. Dat betekent dat het Schakelpunt in het advies aan de bestuurlijke grenscoördinatoren ook de omvang/impact van een grensbelemmering meegeeft.

INDIENING EN STATUS INZIEN VIA WEBSITE SCHAKELPUNT.EU

Organisaties kunnen grensbelemmeringen met een formulier op de website www.schakelpunt.eu indienen. Vanzelfsprekend zijn we ook telefonisch en via mail bereikbaar: info@schakelpunt.eu

Het formulier begeleidt de indiener zodat hij of zij de juiste informatie geeft. De medewerkers van het Schakelpunt nemen na indiening contact op met indieners om het vervolgproces duidelijk te maken, eventuele verdere verduidelijkingen te krijgen en teksten af te stemmen die op de website zullen worden gepubliceerd.

Op de website wordt ook de status van de grensbelemmeringen bijgehouden en uiteindelijk ook of en, zo ja, hoe, een oplossing is bereikt. Ook in de gevallen dat er geen oplossing mogelijk is zal dat, beargumenteerd, via de website openbaar zijn te raadplegen.

ACHTERGROND

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de bestuurlijke werkgroep grensbelemmeringen (werkgroep Berx-Donner) hebben de Vlaamse en Nederlandse regeringen in 2023 besloten de aanpak van grensbelemmeringen te intensiveren door onder andere een Schakelpunt grensbelemmeringen op te richten.

De regeringen hebben in 2023 tevens besloten de bestuurlijke grenscoördinatoren, namelijk de gouverneur van Oost-Vlaanderen en de commissaris van de Koning in Zeeland, te belasten met de taak om grensbelemmeringen en oplossingen die door het Schakelpunt zijn geanalyseerd, te agenderen bij de leden van beide regeringen. De regeringen onderschreven daarmee een inspanningsverplichting om tot resultaten te komen voor de aanpak van grensbelemmeringen en daarmee meer prioriteit te geven aan de grensregio's.

TAKEN, PROJECTPARTNERS EN PLEK IN DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Het Schakelpunt is opgericht om grensbelemmeringen aan te pakken die organisaties in de grensregio Vlaanderen- Nederland ervaren. Het gaat dan om belemmeringen die het gevolg zijn van verschillen in wetten, regels en administratieve procedures tussen Vlaanderen en Nederland. Het is niet altijd op voorhand duidelijk welke regels de oorzaak zijn van een bepaalde grensbelemmering die wordt ingediend. Dat is onderdeel van het identificatieproces dat het Schakelpunt samen met de indiener uitvoert.

Voor inwoners en ondernemers zijn reeds loketten beschikbaar waar zij terecht kunnen met vragen over wetten, regels, overheidshandelen, belemmeringen et cetera. Specifiek voor grensoverstijgende samenwerking zijn er gemeenten, samenwerkingsverbanden en organisaties, zoals de Grensinformatiepunten, EURES, het secretariaat-generaal van de Benelux Unie, Euregio's, koepelorganisaties en werkgevers- en werknemersverenigingen die deze eerstelijns-functie vervullen.

Het Schakelpunt heeft daarom geen loketfunctie voor inwoners en bedrijven, maar is de tweede lijn voor overheden en samenwerkingsverbanden die met grensbelemmeringen worden geconfronteerd. Overigens, indien een bedrijf of inwoner het Schakelpunt contacteert en er lijkt sprake te zijn van een grensbelemmering, dan helpt het Schakelpunt actief om een overheidsorganisatie te vinden die het probleem wil indienen. Het Schakelpunt gaat er derhalve dienstverlenend mee om.

Aanpak
Het Schakelpunt gaat vervolgens met de ingediende grensbelemmeringen aan de slag. Dat houdt in dat met de indiener de probleemanalyse scherp wordt gemaakt. Vervolgens vindt er een quickscan plaats om te bepalen welke overheden/organisaties van belang zijn bij de eventuele oplossing en welke wetten en regels ten grondslag liggen aan de belemmering.

Uit de *quickscan* moet ook volgen of een verdere analyse naar mogelijke oplossingsrichtingen kan worden uitgevoerd en wat de reikwijdte daarvan is. Vervolgens levert het Schakelpunt aan de bestuurlijke grenscoördinatoren een advies voor verdere opvolging op.

TAKEN, PROJECTPARTNERS EN PLEK IN DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Het Schakelpunt is een organisatie die is samengesteld uit medewerkers van de vijf deelnemende projectpartners:

- UHasselt
- ITEM-Universiteit Maastricht
- Vlaamse overheid (DKBUZA & Diensten van de Gouverneur van Oost-Vlaanderen)
- Provincie Zeeland
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De samenstelling maakt het mogelijk om snel op inhoud en kennis te schakelen, maar ook om verbinding te leggen met Nederlandse ministeries, Vlaamse en Belgisch federale departementen en organisaties in de grensregio. Tegelijkertijd zijn hierdoor ook korte lijnen te onderhouden met de bestuurlijke grenscoördinatoren van Zeeland en Oost-Vlaanderen.